

عنوان مقاله:

نقش فضیلت عقلانی تواضع فکری در فرایند استنباط حکم شرعی

محل انتشار:

فصلنامه نقد و نظر، دوره 23، شماره 92 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

مهدیه تک فلاح - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق، دانشکده حقوق، الهیات و علوم سیاسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

علیرضا آل بویه (نویسنده مسئول) - استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، قم، ایران (نویسنده مسئول).

سیدمحمد رضا آیتی - استاد گروه فقه و حقوق، دانشکده حقوق، الهیات و علوم سیاسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

فضایل عقلانی در فرایند استنباط حکم و در مقام باورمندی و افتاء از مسائل مهمی هستند که فقیهان و مجتهدان می بایست به تحصیل آنها بپردازند. بدون تردید فقدان این فضیلت ها، موجب نقصان وجاهت و اعتبار ثمره عملیات فقاہت است. پیش فرض ما این است که عالمان دین همچون دیگر اندیشه ورزان به صورت آشکار و پنهان دستخوش آفت ها و آسیب های اخلاقی هستند. فضائل متعددی از جمله گشودگی ذهنی، پشتکار فکری، دقت و تمرکز، تواضع فکری، شجاعت فکری، احتیاط فکری، گشودگی فکری، انصاف فکری و استقلال فکری مجموعه فضائلی هستند که در اعتبار معرفت موثرند. از آنجا که در اجتهاد و استنباط احکام شرعی، باورهای مجتهد نقش اساسی ایفا می کند، در این مقاله نقش فضیلت عقلانی تواضع فکری در فرایند استنباط حکم شرعی بررسی شده است. نتیجه اینکه آراستگی به فضیلت تواضع، حجاب نفسانیت و منیت را از پیش روی مجتهد و ادله احکام برداشته و طریق وصول به حکمی اخلاقی تر را هموار می سازد.

کلمات کلیدی:

اجتهاد اخلاقی، اخلاق باور، اخلاق پژوهش، فضایل عقلانی، تواضع فکری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/878409>

